

MiMi
Migrants' microintegration

ΠΠ1- Μικροένταξη
των μεταναστών
στην επαγγελματική
ζωή - σύνολο
πρακτικών
μικροένταξης για
τους εκπροσώπους
της αγοράς εργασίας

Συντάχθηκε από το LoPe

Νοέμβριος 2020 Σίεν /Νορβηγία

1. Εισαγωγή.....	3	στις δημόσιες υπηρεσίες απασχόλησης και επαγγελματικής κατάρτισης.....	25
1.1. Τι είναι η μικροένταξη	5	Παράρτημα.....	27
1.2 Ομάδα-στόχος/Ωφελούμενοι	6	Πρόσθετες καλές πρακτικές	27
2. Μεθοδολογία: Η μικροένταξη ως παιδαγωγική έννοια	6		
2.1. Διάλογος ένας προς έναν.....	6		
2.2. Συναπόφαση	7		
2.3 Αναγνώριση αρνητικών μοτίβων – σκέψεων	8		
2.4 «Η ζωή μου» - η ευθύνη μου.....	8		
Ο ρόλος του θύματος και οι επιπτώσεις του.....	8		
2.5 Ο δικός μου ρόλος στην κοινωνία	8		
Η σημασία της συνεισφοράς:	8		
2.6 Η γλώσσα.....	9		
2.7 Ολοκληρωμένες θεραπείες ενσωμάτωσης.....	10		
2. 8 Πρόγραμμα Livelihoods (βιοπορισμός)	11		
3. Καλές πρακτικές – κατευθυντήριες γραμμές	12		
3.1. LoRe: 1 ^η Καλή Πρακτική: Ένας καλός διάλογος ένας προς έναν	12		
3.2 LoRe: 2 ^η Καλή Πρακτική: Συναπόφαση	14		
3.3 BEST: 1 ^η Καλή Πρακτική: Βασικά πακέτα ενσωμάτωσης και ελέγχου δεξιοτήτων	15		
3.4. BEST: 2 ^η Καλή Πρακτική: Συμμετοχή στα κοινά σε μια πολυπολιτισμική κοινωνία	18		
3.5 ΑΚΕΡ: 1 ^η Καλή Πρακτική.....	21		
3.6 ΑΚΕΡ: 2 ^η Καλή Πρακτική.....	24		
4. Η μικροένταξη ως παράγοντας αλλαγής για τους εκπαιδευτές/καθηγητές/υπαλλήλους			

1.Εισαγωγή

Η διαδικασία ένταξης μπορεί να αποτελέσει προσωπικό βάρος για έναν νεοεισερχόμενο ή μειονοτικό μέλος. Ταυτόχρονα, οι ασθενώς ενσωματωμένοι μετανάστες μπορεί να αποτελούν σημαντικό κοινωνικό και οικονομικό βάρος για μια κοινωνία. Έρευνες έχουν δείξει ότι -για τους ίδιους τους μετανάστες- η αργή ή αναποτελεσματική ένταξη προκαλεί συχνά μια εμπειρία απελπισίας και απογοήτευσης, οδηγώντας σε ψυχικές ασθένειες, ανεργία και περαιτέρω προβλήματα. Στην κοινωνία, αυτές οι αρνητικές διαδικασίες μπορούν να οδηγήσουν σε προκαταλήψεις, διακρίσεις και ξενοφοβία. Στη Νορβηγία, την Αυστρία και την Ελλάδα, δηλαδή στις χώρες εταίρους του προγράμματος MiMi - Μικροένταξη των μεταναστών στην επαγγελματική και κοινωνική ζωή, πολλοί οργανισμοί και κυβερνητικοί φορείς εργάζονται σε διάφορες πτυχές της διαδικασίας ένταξης. Συχνά, ωστόσο, δεν λαμβάνουν υπόψη τους τη συγκεκριμένη κατάσταση ζωής των μεταναστών και τις πραγματικές ανησυχίες τους (μικροεπίπεδο) και, ταυτόχρονα, δεν

θεωρούν την ένταξη ως μια «αμφίδρομη διαδικασία», δηλαδή ένα δούναι και λαβείν τόσο των μεταναστών όσο και των μελών της κοινωνίας στην οποία μετακινούνται τα άτομα.

Στη Νορβηγία, υπάρχει επίσημη συμφωνία και πολιτική ότι η επιτυχής ένταξη των μεταναστών καθορίζεται από το προσωπικό περιβάλλον των ανθρώπων, δηλαδή από την εργασιακή και κοινωνική ένταξη: Το Υπουργείο Παιδείας της Νορβηγίας δήλωσε στη στρατηγική ένταξης 2019-2022 «Ένταξη μέσω της γνώσης» ότι ένα από τα κύρια σχέδια της κυβέρνησης είναι η εφαρμογή ενός ανελκυστήρα ένταξης. Στόχος είναι οι μετανάστες να συμμετέχουν πιο ενεργά στην επαγγελματική και κοινωνική ζωή. Όλοι όσοι ζουν στη Νορβηγία πρέπει να είναι μέρος της κοινότητάς μας. Ο κύριος στόχος της στρατηγικής ένταξης είναι να βγουν περισσότεροι μετανάστες στην αγορά εργασίας, ώστε να μπορούν να συντηρούν τους εαυτούς τους και τις οικογένειές τους. (Regjeringens integreringsstrategi)

Η Ελλάδα αντιμετωπίζει τεράστια μεταναστευτικά κύματα από το 2015, με τις ροές να συνεχίζονται (UNHCR, 2020). Η στρατηγική ένταξης του 2019 προσδιορίζει την προώθηση της ένταξης στην εκπαίδευση, την αγορά εργασίας και την πρόσβαση στις δημόσιες υπηρεσίες ως σημαντικά στοιχεία για την ένταξη των μεταναστών (ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΤΑΞΗ, 2020). Η αυστριακή κυβέρνηση έχει δρομολογήσει την ένταξη των προσφύγων/κατόχων τίτλων ασύλου στο εκπαιδευτικό σύστημα, παρέχοντας πληθώρα δυνατοτήτων κατάρτισης. Μια κρίσιμη πτυχή για την καλή ενσωμάτωση στην κοινωνία είναι η είσοδος στην αγορά εργασίας (σε επίσημες θέσεις εργασίας), απαραίτητη για την παραμονή στην Αυστρία. Και, είναι ιδιαίτερα οι Αφγανοί, Σύριοι, Ιρακινοί που παρουσιάζουν τη χαμηλότερη συμμετοχή στο εργατικό δυναμικό (ποσοστό απασχόλησης το 2018: 36% έναντι 7,7% συνολικής ανεργίας Statistik Austria/ 4,9% σύμφωνα με τη ΔΟΕ). Παρόλα αυτά, «είναι απαραίτητο να ενταθούν περαιτέρω οι προσπάθειες για την ένταξη των μεταναστών. Η μείωση του αριθμού των αιτήσεων ασύλου δεν

σημαίνει μείωση του αριθμού των προς ένταξη μεταναστών. Η οικονομική και πολιτιστική ενσωμάτωση των ατόμων που έχουν μεταναστεύσει πρόσφατα είναι μια διαδικασία που πραγματοποιείται επί του παρόντος εντατικά, αλλά απέχει πολύ από το να ολοκληρωθεί». (ÖIF, 2020).

Οι εταίροι του έργου MiMi γνωρίζουν ότι κάθε χώρα στην Ευρώπη έχει τις δικές της εθνικές προκλήσεις όσον αφορά τη διαδικασία ένταξης. Ιδιαίτερα αυτές οι περιοχές, οι οποίες θεωρούνται «πρώτη χώρα εισόδου» σύμφωνα με τον Κανονισμό Δουβλίνο III: το πρώτο κράτος μέλος στο οποίο αποθηκεύονται δακτυλικά αποτυπώματα ή υποβάλλεται αίτηση ασύλου είναι υπεύθυνο για την αίτηση ασύλου ενός ατόμου.

Η κοινοπραξία του MiMi αντιπροσωπεύει έναν καλό μέσο όρο διαφορετικών χωρών της Ευρώπης οι οποίες αντιμετωπίζουν τη διαδικασία ένταξης με τον δικό τους τρόπο. Αυτό είναι χρήσιμο για άλλα ιδρύματα που ασχολούνται με την ένταξη να ταυτιστούν με ένα από τα παραδείγματά μας και να τα προσαρμόσουν στη δική τους χώρα. Για παράδειγμα, η Δανία και η Σουηδία

συγκρίνονται καλά με τη Νορβηγία. Ή η Ιταλία με την Ελλάδα κ.λπ.

1.1. Τι είναι η μικροένταξη

Τι είναι η μικροένταξη και ποια είναι τα οφέλη μιας τέτοιας προσέγγισης;

Πολλοί οργανισμοί και κυβερνητικοί φορείς εργάζονται σε διάφορα τμήματα της διαδικασίας ένταξης: γλώσσα, εργασία, προστασία της οικογένειας κ.λπ. Ωστόσο, υπάρχει ένας αριθμός ατομικών προκλήσεων που είναι αρκετά μεγάλες ώστε να παραλύουν άλλα μέρη της διαδικασίας ένταξης καθώς απαιτούν μεγάλη προσοχή και ενέργεια από το άτομο. Η μικροένταξη περιλαμβάνει εκείνους τους τομείς που βρίσκονται μεταξύ πολλών επιπέδων - ή κινδυνεύουν να γίνουν αδιέξοδο μεταξύ της ταχέως κινούμενης και της δυσνόητης κοινότητας. Είναι προς το συμφέρον όλων να καταστεί η διαδικασία ένταξης όσο το δυνατόν πιο αποτελεσματική και ευέλικτη. Η μικροενσωμάτωση βλέπει κάθε άτομο ξεχωριστά και επικεντρώνεται στα ατομικά καθημερινά προβλήματα. Η μικροένταξη θα οδηγήσει αργότερα σε

μια δευτερεύουσα επίδραση που θα συμβάλει σε περισσότερη και καλύτερη ένταξη σε μακροεπίπεδο. Η μικροένταξη αποτρέπει τον παραλληλισμό, τον αποκλεισμό και τον εξτρεμισμό.

Αυτό το παραδοτέο θα βοηθήσει τους εκπροσώπους της αγοράς εργασίας - από τους συμβούλους επαγγελματικού προσανατολισμού ως τους διευθυντές ανθρώπινου δυναμικού - να δουν και να εφαρμόσουν τη «μικροένταξη» ως μια σημαντική προσφορά για τους πρόσφυγες και τους μετανάστες που αγωνίζονται να βρουν τη θέση τους σε μια νέα κοινωνία, όπως στη Νορβηγία, την Αυστρία και την Ελλάδα.

Η μικροένταξη αποσκοπεί στην κάλυψη των κενών στη διαδικασία ένταξης, κάτι που οι αρχές δεν είναι πάντα σε θέση να κάνουν. Αυτά τα κενά και τα ελλείμματα μπορεί να είναι ο λόγος για τον οποίο πολλοί πρόσφυγες και μετανάστες δεν πετυχαίνουν την ένταξή τους. Μέσω αυτών και παρόμοιων εργασιών, η μικροένταξη συμβάλλει στην ταχύτερη και ευκολότερη ένταξη, καθώς και στην κατάρτιση και τη σύνδεση με την αγορά

εργασίας, η οποία θα οδηγήσει στην εξοικονόμηση δημόσιων πόρων και σε μια ουσιαστική ζωή για την ενδιαφερόμενη ομάδα-στόχο.

γενικότερα) με καλύτερη κοινωνική ένταξη, μεγαλύτερο αριθμό στην ένταξη στην αγορά εργασίας και μικρότερες ανάγκες σε κοινωνικές παροχές.

Microintegration

Macro

Policy making: integration-laws, concepts and structures

Meso

Group education, courses, soiacel group events

Micro

Solving individual challenges, problems
f eks. LoPe

www.lopenorge.no

1.2 Ομάδα-στόχος/Ωφελούμενοι

Ποια είναι η ομάδα-στόχος για το έργο αυτό;

Η ομάδα-στόχος είναι οι «εκπρόσωποι της αγοράς εργασίας» - δάσκαλοι, εκπαιδευτές, αλλά και σύμβουλοι ανθρώπινου δυναμικού/διευθυντές επιχειρήσεων. Τελικοί ωφελούμενοι είναι οι μετανάστες (αλλά και η κοινωνία

2. Μεθοδολογία: Η μικροένταξη ως παιδαγωγική έννοια

2.1. Διάλογος ένας προς έναν

Η σημασία του διαλόγου ένας προς έναν και πώς η μέθοδος αυτή επηρεάζει το αποτέλεσμα της εκπαίδευσης:

Πρέπει να κοιτάζουμε βαθιά μέσα στο άτομο για να δούμε τα εμπόδια που

αποτρέπουν την απόλαυση της ζωής, τη συμμετοχή στην επαγγελματική ζωή και τις τοπικές κοινότητες. Για να το πετύχουμε αυτό, πρέπει να αφιερώνουμε χρόνο για την οικοδόμηση σχέσεων και εμπιστοσύνης. Αυτό το επιτυγχάνουμε κάνοντας κάθε συμμετέχοντα να αισθάνεται ότι τον βλέπουμε και τον ακούμε. Πρέπει να νιώθει ότι κάποιος αφιερώνει χρόνο και ενδιαφέρεται πραγματικά. Η οικοδόμηση της σχέσης και της εμπιστοσύνης είναι το κλειδί. Πρέπει να δούμε τη σημασία του εξειδικευμένου προσωπικού που έχει το ίδιο πλαίσιο αναφοράς με τους εκπαιδευόμενους και επομένως μπορεί να σχετιστεί με τον εκπαιδευόμενο σε ένα πιο προσωπικό επίπεδο. Οι ομαδικές συζητήσεις, οι διάλογοι ένας προς έναν και οι διάφορες ασκήσεις καθοδήγησης θα χρησιμοποιηθούν ως μέθοδοι, αλλά η συνάντηση πρόσωπο με πρόσωπο είναι αυτό που έχει τη μεγαλύτερη αξία.

2.2. Συναπόφαση

Έμφαση στη συναπόφαση, την ιδιοκτησία και την ανάληψη ευθύνης:

Εντός των συγκεκριμένων κατευθυντήριων γραμμών, οι μέθοδοι αναπτύσσονται μαζί με τους εκπαιδευόμενους. Από την πρώτη ημέρα, θα συμμετέχουν στην επιλογή των τομέων εστίασης και στον σχεδιασμό του περιεχομένου. Αυτό θα συμβάλει στην αίσθηση ευθύνης και ιδιοκτησίας. Οι συμμετέχοντες είναι υπόλογοι από την πρώτη ημέρα. Οι εκπαιδευτές με το ίδιο πολιτισμικό και θρησκευτικό υπόβαθρο με τους συμμετέχοντες είναι σε τέτοια θέση που θα έχουν εντελώς διαφορετική επιρροή σε σχέση με ένα Νορβηγό εκπαιδευτή. Υπάρχει μεγαλύτερη αποδοχή στο να είναι κανείς άμεσος και να θέτει σαφείς αξιώσεις. Ταυτόχρονα, ένας Νορβηγός εκπαιδευτής θα είναι σε θέση να μεταφέρει τις βασικές αξίες της νορβηγικής κοινωνίας και να μεταδώσει τις απαραίτητες γνώσεις και την κατανόηση της κοινωνίας μας. Αυτή η σύνθεση των ομάδων εκπαιδευτών θα είναι ένας αποφασιστικός παράγοντας επιτυχίας για την επίτευξη του στόχου για την είσοδο των συμμετεχόντων στην αγορά εργασίας. Από την πρώτη ημέρα οι συμμετέχοντες θα βοηθήσουν στο

σχεδιασμό του περιεχομένου του μαθήματος. Πώς μπορώ να αξιοποιήσω με τον καλύτερο δυνατό τρόπο αυτές τις εβδομάδες και τους διαθέσιμους πόρους;

2.3 Αναγνώριση αρνητικών μοτίβων – σκέψεων

Τρόπος αναγνώρισης αρνητικών μοτίβων και σκέψεων:

Θέλουμε να βοηθήσουμε τους εκπαιδευόμενους να αναγνωρίσουν τα αρνητικά και αυτοκαταστροφικά μοτίβα σκέψης του μυαλού τους. Μέσω του διαλογισμού και της ενσυνειδητότητας, οι εκπαιδευόμενοι μπορούν να αρχίσουν να παρατηρούν το ίδιο τους το μυαλό και να δουν ότι μπορεί να τους παραπλανεί.

2.4 «Η ζωή μου» - η ευθύνη μου

Ο ρόλος του θύματος και οι επιπτώσεις του.

Η αυτολύπηση παραλύει. Πρέπει να επιλέξουμε να επικεντρωθούμε στις ευκαιρίες και τις λύσεις. Ο ίδιος ο ρόλος του θύματος είναι ατυχής. Αν ταυτίζεστε υπερβολικά με το ρόλο του θύματος, βλέπετε τον εαυτό σας διαλυμένο και πληγωμένο. Περιλαμβάνει ένα γενικό

αίσθημα άδικης μεταχείρισης. Ο ρόλος του θύματος έχει διάφορους βαθμούς αυτολύπησης, αυτοδικίας και αυτοθυσίας. Η ανάληψη του ρόλου του θύματος συνεπάγεται την αντίληψη του εαυτού σας ως θύματος σε σχέση με τον κόσμο, με γεγονότα που δεν μπορεί κανείς να επηρεάσει ή για τα οποία δεν έχει καμία ευθύνη. Είναι ένας ρόλος που επηρεάζει διάφορους τομείς της ζωής - ολόκληρο το άτομο γίνεται θύμα. Η αντίληψη ότι είναι θύμα αφορά συνήθως γεγονότα του παρελθόντος, αλλά η αντίληψη του εαυτού του ως θύματος επιμένει - συχνά για δεκαετίες. Επομένως, καθίσταται σημαντικό καθήκον για τον εκπαιδευτή να βοηθήσει τον εκπαιδευόμενο να δει ότι ένας τέτοιος ρόλος «παραλύει» και εμποδίζει την εποικοδομητική αλλαγή.

2.5 Ο δικός μου ρόλος στην κοινωνία

Η σημασία της συνεισφοράς:

Όταν εργαζόμαστε πάνω στη μικροένταξη, είναι σημαντικό να εξετάζουμε τον δικό μας ρόλο στην κοινωνία. Ελπίζουμε ότι μπορούμε να ξυπνήσουμε την επιθυμία για συνεισφορά στην τοπική μας

κοινότητα καθώς και να ξυπνήσουμε το ενδιαφέρον και τις γνώσεις για την πολιτική. Ο εκπαιδευτής πρέπει να διασφαλίσει ότι οι εκπαιδευόμενοι είναι εφοδιασμένοι με γνώσεις σχετικά με τα διάφορα κανάλια επιρροής που μπορεί να χρησιμοποιήσει η ομάδα-στόχος για να ακουστεί. Οι εκπαιδευόμενοι θα πρέπει να προβληματιστούν σχετικά με κοινές αξίες όπως τα ανθρώπινα δικαιώματα και η ελευθερία του λόγου. Είναι σημαντικό να εξασφαλιστεί η βασική εικόνα και κατανόηση των μηχανισμών του δημοκρατικού μας πολιτικού συστήματος. Τι σκέψεις και ιδέες έχω για τους ανθρώπους από άλλους πολιτισμούς που συναντώ καθημερινά; Βασίζονται αυτές οι πεποιθήσεις σε γεγονότα; Είναι σημαντικό να εξετάζουμε κριτικά τον δικό μας πολιτισμό, καθώς και τον πολιτισμό των άλλων. Πρέπει να ενθαρρύνουμε τις συζητήσεις και να καλέσουμε τους νέους να μιλήσουν ενάντια στις τρέχουσες εξελίξεις σε όλη την Ευρώπη, όπως η αύξηση του λαϊκισμού και των ακραίων πολιτικών επιλογών. Η γνώση απομακρύνει τις προκαταλήψεις! Πώς μπορώ να συνεισφέρω στην τοπική μου

κοινότητα; Είναι σημαντικό να αναλογιστούμε πόση ενέργεια αφιερώνουμε στο «εγώ και η ζωή μου» σε σύγκριση με την ενέργεια που αφιερώνουμε για να βοηθήσουμε τους άλλους. Αφήστε τους ίδιους τους εκπαιδευόμενους να επιλέξουν τρόπους και τομείς στην κοινότητά τους όπου μπορούν να συνεισφέρουν ενεργά. Θα μπορούσαν να δημιουργήσουν τη δική τους πρωτοβουλία, έναν έρανο ή μια πιο παραδοσιακή εθελοντική εργασία. Η εστίαση στην παροχή βοήθειας σε άλλους ανθρώπους είναι ενδυναμωτική. Βλέπουμε άμεσα ότι η συμβολή μας είναι απαραίτητη, γεγονός που αυξάνει την αίσθηση της αυτοεκτίμησής μας.

2.6 Η γλώσσα

Η σημασία της γλώσσας στην καθημερινή ζωή:

Η γλώσσα της χώρας υποδοχής στην καθημερινή ζωή (καθώς και στην απασχόληση) είναι ζωτικής σημασίας για να έρθει κανείς σε επαφή με τους κατοίκους και να γίνει μέλος της κοινότητας. Συχνά παρατηρούμε ότι παρότι υπάρχει ένα ορισμένο

πιστοποιημένο γλωσσικό επίπεδο, οι πραγματικές γνώσεις είναι ανεπαρκείς λόγω έλλειψης σχετικών επαφών στην πράξη, οι οποίες μπορούν να συμβάλουν στη μείωση των προκαταλήψεων και στην προώθηση της αμοιβαίας κατανόησης. Αυτό φέρνει επίσης ένα πρακτικό υπόβαθρο στις βασικές αξίες που διδάσκονται θεωρητικά σε ένα μάθημα.

2.7 Ολοκληρωμένες Θεραπείες ενσωμάτωσης

Πρόκειται για μια ολιστική προσέγγιση της ψυχικής υγείας που εφαρμόζει η Hestia Hellas στην Ελλάδα. Στόχος της είναι να βοηθήσει τους ευάλωτους πληθυσμούς να αντιμετωπίσουν την τρέχουσα κατάστασή τους. Η ισχυρή ψυχική υγεία είναι το πρώτο βήμα για να τους βοηθήσει να ενισχύσουν τη θέση τους στην κοινωνία.

Πολλοί δικαιούχοι έχουν βιώσει τραυματικά γεγονότα, συμπεριλαμβανομένης της σεξουαλικής κακοποίησης, της βίας και των φυσικών καταστροφών. Ανάλογα με το τραύμα τους, μπορούν να ζητήσουν τη βοήθεια ενός ειδικού, είτε βελονιστή (που

χρησιμοποιεί βελονισμό ή πιεσοθεραπεία) είτε εργοθεραπευτή. Αυτές οι θεραπείες επικεντρώνονται στο να έχουν μακροπρόθεσμο αποτέλεσμα στην ψυχική υγεία και τη θέση τους στην κοινωνία.

Υπάρχει μια ολόκληρη ομάδα που συνεργάζεται προκειμένου να διασφαλιστεί ότι το πρόγραμμα λειτουργεί. Οι κοινωνικοί λειτουργοί επανεξετάζουν τις περιπτώσεις και κρατούν αρχεία σε ένα εσωτερικό έγγραφο που συμπληρώνει κάθε θεραπευτής μετά τη συνεδρία του. Αυτό βοηθά στην παρακολούθηση του κατά πόσο το πρόγραμμα βοηθά τους ωφελούμενους ή όχι. Συνήθως, τα αποτελέσματα φαίνονται μετά τη δεύτερη ή την τρίτη συνεδρία, σε αντίθεση με τα παραδοσιακά προγράμματα ψυχοθεραπείας που απαιτούν τουλάχιστον 10 συνεδρίες για να είναι ορατά τα αποτελέσματα. Ομοίως, ο εργοθεραπευτής βλέπει αποτελέσματα μετά από 3 ή 4 συνεδρίες. Πολλοί πρόσφυγες και μετανάστες έχουν πολλά σωματικά τραύματα που τους

ταλαιπωρούν για χρόνια και μετά από 2 ή 3 συνεδρίες δεν τα αισθάνονται πια. Κατά συνέπεια, βελτιώνεται και η ψυχολογική τους διάθεση.

Η επιτυχία αυτού του προγράμματος έγκειται στο γεγονός ότι τα αποτελέσματα είναι πολύ ταχύτερα σε σχέση με τα παραδοσιακά προγράμματα, ενώ η μέση συνεδρία διαρκεί 30' έως 1 ώρα (παραδοσιακή ψυχοθεραπεία: 1-1,5 ώρα). Αυτό επιτρέπει στους ειδικούς να βλέπουν και να βοηθούν πολύ περισσότερους ανθρώπους σε συγκεκριμένο χρονικό διάστημα.

Μέχρι στιγμής, κανείς άλλος στην Ελλάδα δεν προσφέρει ένα πλήρες πρόγραμμα ολοκληρωμένων θεραπειών ενσωμάτωσης. Οι υπόλοιποι πάροχοι εξακολουθούν να επικεντρώνονται στην ψυχοθεραπεία, τη ΓΣΨ (Γνωστική Συμπεριφορική Ψυχοθεραπεία) και την ομιλητική θεραπεία. Μέσω του προγράμματός της, η Hestia Hellas εστιάζει επίσης στη θεραπεία μέσω της τέχνης που επιτρέπει στους ειδικούς να δουλεύουν απευθείας με το άτομο χωρίς την παρουσία μεταφραστή. Φαίνεται να

έχει περισσότερο και μεγαλύτερο αντίκτυπο στους ωφελούμενους. Τέλος, η θεραπεία μέσω της τέχνης μπορεί επίσης να γίνει σε ομάδες των 10-20 ατόμων ακόμη και από διαφορετικές χώρες, και πάλι χωρίς να χρειάζονται διαφορετικοί μεταφραστές.

Το πρόγραμμα περιλαμβάνει επίσης πολεμικές τέχνες, ρεφλεξολογία, μουσικοθεραπεία και χοροθεραπεία. Στο μέλλον, περισσότερες θεραπείες θα συμπεριληφθούν στο πρόγραμμα.

2. 8 Πρόγραμμα Livelihoods (βιοπορισμός)

Πρόκειται για ένα άλλο πρόγραμμα που υλοποιείται από την Hestia Hellas στην Ελλάδα. Μέσω αυτού, οι μετανάστες και οι πρόσφυγες εφοδιάζονται με βιώσιμα εργαλεία και ένα σύνολο δεξιοτήτων που είναι απαραίτητα για να συμμετέχουν στην καθημερινή ζωή και να ευημερούν σε περιόδους οικονομικών δυσκολιών. Αυτό περιλαμβάνει μαθήματα γλώσσας, εκπαίδευση για την ενδυνάμωση των γυναικών και μαθήματα ραπτικής.

Η Hestia Hellas συνεργάζεται με πολλούς οργανισμούς (π.χ. Teleperformance),

αναζητά θέσεις εργασίας και προσφέρει την απαραίτητη κατάρτιση στους ωφελούμενους. Το πρόγραμμα τους βοηθά να προετοιμάσουν το βιογραφικό τους σημείωμα, να προετοιμαστούν και να νιώσουν άνετα για τις συνεντεύξεις με τους εργοδότες (εικονικές συνεντεύξεις), είτε σε 1-1 είτε σε ομαδικές συνεδρίες.

Σε αντίθεση με άλλους παρόχους, η Hestia Hellas προσφέρει εξατομικευμένα βιογραφικά σημειώματα και δεξιότητες συνέντευξης, θέτει όλες τις προσφερόμενες θέσεις εργασίας στη διάθεση των ωφελουμένων και τους προσφέρει χώρο για να εργαστούν εξ αποστάσεως (χρήση της σύνδεσης στο διαδίκτυο, υπολογιστές κ.λπ.). Τέλος, τους επιτρέπει να επιστρέφουν στην Hestia Hellas για οποιαδήποτε ερώτηση ή οτιδήποτε μπορεί να χρειαστούν. Αυτό επιτυγχάνεται λόγω της καλής σχέσης μεταξύ των μεταναστών και της οργάνωσής τους και τους καθησυχάζει ότι δεν είναι μόνοι τους.

3. Καλές πρακτικές –

κατευθυντήριες γραμμές

*«Αν θέλω να γίνω καλός στον τομέα της μικροένταξης, πρέπει να καταβάλω προσπάθειες»
Alessandro Carbone*

Στη συνέχεια, παρατίθενται διάφορα παραδείγματα των εταιρών που έχουν ως στόχο να βοηθήσουν, ως «καλές πρακτικές», στην ενσωμάτωση της μικροένταξης στην καθημερινή εκπαίδευση.

3.1. LoPe: 1^η Καλή Πρακτική: Ένας καλός διάλογος ένας προς έναν

Ο δήμος του Σίεν, σε συνεργασία με το ίδρυμα Voksnoorplæring, προσφέρει ένα βασικό πρόγραμμα ένταξης για όλους τους νεοεισερχόμενους πρόσφυγες και μετανάστες. Το πρόγραμμα αυτό διαρκεί τρία χρόνια και ουσιαστικά καλύπτει την εκμάθηση της νορβηγικής γλώσσας και γενικότερα. Ο οργανισμός LoPe συμβάλλει σε ένα υψηλότερο μαθησιακό αποτέλεσμα στον τομέα των εθελοντικών οργανώσεων με την έννοια της μικροένταξης. Με την έννοια αυτή, τα

εμπόδια (όπως τα καθημερινά προβλήματα) απομακρύνονται κατά την εργασία με κάθε άτομο, προκειμένου να παραμείνει το κεφάλι ελεύθερο για μάθηση.

Βήμα 1: Η επιλογή των εκπαιδευτών, του ανθρώπινου δυναμικού, είναι καθοριστική για την επιτυχία ενός εκπαιδευτικού προγράμματος. Στη βιογραφική εργασία, το διαπροσωπικό επίπεδο είναι ο σημαντικότερος παράγοντας. Συγκεκριμένα, αυτό σημαίνει ότι δεν πρέπει να υπάρχει προσωπική εξάρτηση και ότι σε περίπτωση διαπροσωπικών προκλήσεων μεταξύ εκπαιδευτή και εκπαιδευόμενου, συνιστάται η αλλαγή εκπαιδευτή. Οι εκπαιδευτές με παρόμοιο πολιτισμικό και θρησκευτικό υπόβαθρο με τους συμμετέχοντες βρίσκονται σε θέση όπου θα έχουν εντελώς διαφορετική επιρροή από κάποιον με άλλο εθνικό υπόβαθρο.

Στη LoPe, οι περισσότεροι από τους εκπαιδευτές μας έχουν παρόμοιο παρελθόν με τα άτομα της ομάδας-στόχου μας. Αυτό δεν αποτελεί μόνο πλεονέκτημα κατά την οικοδόμηση μιας

βάσης εμπιστοσύνης, αλλά είναι σχεδόν αναπόφευκτο.

Βήμα 2: Επιλογή της τοποθεσίας:
Χωροθέτηση και ήρεμη ατμόσφαιρα:

Από οργανωτική άποψη, αυτό απαιτεί έναν υπολογιστή και ένα ήσυχο δωμάτιο. Η έρευνα μπορεί να διαρκέσει αρκετές ώρες και θα πρέπει να πραγματοποιείται σε χαλαρή ατμόσφαιρα. Γενικά, προτιμούμε μια χωροθέτηση στις συναντήσεις διαλόγου ένας προς έναν. Αυτό επιτρέπει μια οριζόντια ατμόσφαιρα συζήτησης. Αυτό σημαίνει ότι εγκαταλείπουμε την παραδοσιακή αίθουσα διδασκαλίας με τις ιεραρχικές της δομές.

Βήμα 3: Μια καλή αξιολόγηση στην αρχή της συνεργασίας είναι ζωτικής σημασίας για μια επιτυχημένη βιογραφική εργασία με τους χρήστες. Υπάρχουν διάφορα εργαλεία στην αγορά (π.χ. VIP24).

Βήμα 4: Αξιολόγηση της κατάστασης: Υπάρχουν διάφοροι κίνδυνοι και προκλήσεις όταν χρησιμοποιείτε βιογραφική εργασία και αυτοστοχασμό στην εκπαίδευση με πρόσφυγες. Αν ο

εκπαιδευτής παρατηρήσει ότι ο εκπαιδευόμενος αντιμετωπίζει προβλήματα ψυχικής υγείας, η εκπαίδευση πρέπει να διακοπεί και ο συμμετέχοντας να παραπεμφθεί σε ιατρική ψυχολογική υπηρεσία. Η βιογραφική εργασία και ο αυτοστοχασμός δεν αντικαθιστούν τη θεραπεία. Μια άλλη πρόκληση είναι η επιλογή του εκπαιδευτή. Η καλή σύνδεση μεταξύ εκπαιδευτή και εκπαιδευόμενου είναι καθοριστική για την επιτυχία. Συνιστάται μια ομάδα εκπαιδευτών με άτομα από διαφορετικό εθνικό υπόβαθρο. Η κοινωνική αξία προκύπτει σε σύνθετες διαδικασίες. Σε αυτές συμβάλλουν πολλοί διαφορετικοί παράγοντες. Τα αποτελέσματα αυτών των προσπαθειών εμφανίζονται σε διαφορετικούς τομείς και επίπεδα, τόσο για το άτομο, την οικογένειά του όσο και για την κοινωνία στο σύνολό της. Μπορεί να είναι δύσκολο να βρεθούν συγκεκριμένοι δείκτες για τη μέτρηση της αυξημένης συμμετοχής στην προσωπική ανάπτυξη και στην κοινότητα. Η πιο σημαντική πτυχή θα είναι η παρακολούθηση των εμποδίων που ξεπερνάμε. Όταν εξαλειφθούν οι

αρνητικές συνέπειες, όπως το αίσθημα απελπισίας, η έλλειψη αυτοεκτίμησης και η αποξένωση, θα μπορέσει να ανθίσει το κίνητρο για μεγαλύτερη συμμετοχή στην επαγγελματική και κοινωνική ζωή. Η επιτυχία μας μπορεί έτσι να μετρηθεί από την απουσία καθημερινών προβλημάτων που απορροφούν ενέργεια. Αυτό οδηγεί σε μεγαλύτερη αίσθηση ατομικής ευθύνης για τη ζωή μας.

3.2 LoPe: 2^η Καλή Πρακτική: Συναπόφαση

Ο οργανισμός LoPe, μαζί με τον δήμο του Σίεν, συνεργάζεται με συμμετέχοντες που είναι σαφώς υπέρ μιας θέσης εργασίας. Δηλαδή, εκείνους που έχουν ήδη μάθει με επιτυχία τη γλώσσα. Εδώ, σε συνεργασία με τον συμμετέχοντα, αναπτύσσεται ένα σχέδιο για το πώς θα συνεχιστεί η ζωή μετά το εισαγωγικό πρόγραμμα 'Introduksjonsprogram'. Είναι σημαντικό ο υποψήφιος να έχει την αίσθηση ότι στην ουσία καθορίζει ο ίδιος αυτή τη διαδικασία.

Βήμα 1: Τι θέλω;

Δυστυχώς, συχνά διαδίδονται διάφορες φήμες στην αντίστοιχη εθνική κοινότητα

ότι κάποιος έχει πιθανότητες να βρει δουλειά μόνο σε έναν επαγγελματικό τομέα. Π.χ: Πολλές γυναίκες από το Ιράκ θέλουν να γίνουν νοσοκόμες. Αυτό συνεπάγεται τελικά μια υπερπροσφορά εργαζομένων σε αυτόν τον τομέα. Με τη συναπόφαση ανακαλύπτουμε ποια είναι η ατομική επιθυμία σταδιοδρομίας ή κατάρτισης.

Βήμα 2: Στρατηγική

Μαζί με τον συμμετέχοντα, επεξεργαζόμαστε μια στρατηγική για το πώς μπορεί να υλοποιηθεί ρεαλιστικά η παραπάνω επιθυμία. Όπως και σε τι χρειάζεται ο εξωτερικός συμμετέχοντας να επιμείνει.

Βήμα 3: Ανεξαρτησία

Μαζί με τον συμμετέχοντα, σε συνεργασία με τον δήμο του Σίεν, θέτουμε σε κίνηση τη διαδικασία ζητώντας από τα αντίστοιχα δίκτυα μας πληροφορίες για θέσεις κατάρτισης ή/και κενές θέσεις εργασίας. Εδώ ο υποψήφιος εμπλέκεται πάντα και ενθαρρύνεται να επικοινωνήσει με τα προτεινόμενα ιδρύματα ή τους εθελοντές. Λειτουργούμε

ως φορείς παραπομπής, αλλά δεν κάνουμε αυτό το σημαντικό βήμα για τον συμμετέχοντα. Θα πρέπει να αναπτυχθεί ένα αίσθημα ανεξαρτησίας.

3.3 BEST: 1^η Καλή Πρακτική: Βασικά πακέτα ενσωμάτωσης και ελέγχου δεξιοτήτων

Βήμα 1: Στόχοι

Για την αξιολόγηση των ήδη υφιστάμενων δεξιοτήτων, γνώσεων και ικανοτήτων των μεταναστών και των προσφύγων, το Αυστριακό Ταμείο Ένταξης¹ και η Αυστριακή Υπηρεσία Αγοράς Εργασίας έχουν καταρτίσει, σε συνεργασία με ιδιωτικά εκπαιδευτικά ιδρύματα όπως το BEST Institut für berufsbezogene Weiterbildung und Personaltraining GmbH στη Βιέννη, ένα βασικό πακέτο για την ένταξη, το οποίο περιλαμβάνει επαγγελματικές, κοινωνικές και γλωσσικές δεξιότητες. Εκτός από την απόκτηση και γνώση της εθνικής γλώσσας, η αναγνώριση και αξιολόγηση των ξένων

¹ Το Αυστριακό Ταμείο Ένταξης (ÖIF) είναι εταίρος του Ομοσπονδιακού Καγκελάρου της Αυστρίας μαζί με πολλές αρμόδιες αρχές για την ένταξη και τη μετανάστευση στην Αυστρία. Επικεντρώνεται στην ένταξη, τις κοινωνικές υποθέσεις και την εκπαίδευση, καθώς και στην αυστριακή κοινωνία.

επαγγελματικών και επαγγελματικών προσόντων και δεξιοτήτων αλλά και ο θεμελιώδης σεβασμός του συστήματος αξιών μας είναι ιδιαίτερα σημαντικά βήματα. Εξάλλου, η ένταξη στην αγορά εργασίας είναι ζωτικής σημασίας για την επιτυχή ένταξη στην κοινότητα και την ευρωπαϊκή κοινωνία. Οι μετανάστες και οι πρόσφυγες όχι μόνο πρέπει να έχουν σαφείς προοπτικές, αλλά και σαφείς κανόνες, δεδομένου ότι η ένταξη δεν είναι μονόδρομος.

Βήμα 2: Προσέγγιση

Το βασικό πακέτο βασίζεται σε μια εξατομικευμένη και ολιστική προσέγγιση, λαμβάνοντας υπόψη ότι κάθε μετανάστης και πρόσφυγας έχει ατομικό υπόβαθρο, ιστορία και εμπειρία. Αυτό περιλαμβάνει επίσης τον σχεδιασμό ενός εξατομικευμένου σχεδίου δράσης για τον καθένα από αυτούς σύμφωνα με τις ατομικές τους ανάγκες, και τη δημιουργία ενός συστήματος καθοδήγησης προκειμένου να διασφαλιστεί η συνεχής και ολοκληρωμένη καθοδήγηση και υποστήριξη. Μια άλλη στόχευση έγκειται στις κοινωνικές και προσωπικές

συμπεριφορές που αντικατοπτρίζουν τις αξίες και τις ευθύνες της κοινωνίας μας, όπως η ισότητα, η διαφορετικότητα και τα δικαιώματα του πολίτη, καθώς και στην παροχή σχετικών πληροφοριών για διάφορους τομείς διαβίωσης και εργασίας στην Αυστρία.

Βήμα 3: Υλοποίηση του προγράμματος

Εκτός από τον έλεγχο των γλωσσικών δεξιοτήτων των συμμετεχόντων, η έμφαση στην αρχή δίνεται στον εντοπισμό των υφιστάμενων επαγγελματικών δεξιοτήτων τους. Η διαδικασία είναι τέτοια ώστε ένας επαγγελματίας εμπειρογνώμονας να τις ελέγχει διεξάγοντας μία συνέντευξη με τον συμμετέχοντα, ενώ στη συνέχεια ο συμμετέχοντας εκτελεί τυπικές εργασίες στο επάγγελμα. Τέλος, τα αποτελέσματα αξιολογούνται από κοινού από τον επαγγελματία εμπειρογνώμονα και τον συμμετέχοντα.

Σε ένα επόμενο βήμα, ο συμμετέχοντας συστήνεται σε έναν εργασιακό σύμβουλο, ο οποίος οργανώνει μια σύντομη πρακτική άσκηση σε μια εταιρεία του δικτύου του/της. Μετά την ολοκλήρωση

της επαγγελματικής κατάρτισης, τα αποτελέσματα των προηγούμενων δραστηριοτήτων αξιολογούνται από κοινού με τον συμμετέχοντα, τον επαγγελματικό σύμβουλο και έναν υπεύθυνο της εταιρείας.

Η μέθοδος αυτή επιτρέπει τον στοχευμένο σχεδιασμό των περαιτέρω βημάτων που απαιτούνται για την επίτευξη των στόχων του προγράμματος (συμβουλευτικής/κατάρτισης). Για κάθε μετανάστη/πρόσφυγα καταρτίζεται ένα ατομικό σχέδιο δράσης με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου ικανοτήτων και τις προσωπικές του ανάγκες για τη βελτίωση της απασχολησιμότητας (π.χ. περαιτέρω κατάρτιση στην εργασία, επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση ή κάτι παρόμοιο).

Η διαδικασία συνοδεύεται από μέντορες, π.χ. κοινωνικούς εκπαιδευτές οι οποίοι υποστηρίζουν τους συμμετέχοντες στην καθημερινή τους ζωή και προωθούν την κοινωνική τους ένταξη στην κοινότητα.

Στο πλαίσιο μιας ολιστικής προσέγγισης, εκπαιδευτές, επαγγελματίες εμπειρογνώμονες, επαγγελματικοί

σύμβουλοι και μέντορες συνεργάζονται για την εφαρμογή, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση του βασικού πακέτου ενσωμάτωσης.

Βήμα 4: Ομάδα

Μια πολυπολιτισμική και πολύγλωσση ομάδα εκπαιδευτών, συντονιστών και επαγγελματιών εμπειρογνομόνων συμμετέχει σε αυτή τη διαδικασία ένταξης, πολλοί από τους οποίους έχουν οι ίδιοι μεταναστευτικό ή προσφυγικό υπόβαθρο. Δεν ασχολούνται μόνο με την ένταξη στην αγορά εργασίας, αλλά και με κοινωνικοοικονομικές παρεμβάσεις για τη γεφύρωση των κενών και των διαφορών που μπορεί να υπάρχουν μεταξύ των μεταναστών/προσφύγων και των κατοίκων. Βασικό ρόλο μεταξύ των μελών της ομάδας έχει ο εργασιακός σύμβουλος που δημιουργεί τη σύνδεση μεταξύ των συμμετεχόντων και της αγοράς εργασίας.

Βήμα 5: Τοποθεσία

Το πρόγραμμα διεξάγεται σε μη τυπικά περιβάλλοντα, όπως κέντρα κατάρτισης και επιχειρήσεις (για κατάρτιση σε χώρους εργασίας), αλλά και σε άτυπα περιβάλλοντα, με συμβούλους εργασίας

και κοινωνικούς εκπαιδευτές, οι οποίοι προωθούν τη διερεύνηση νέων επαφών και ευκαιριών απασχόλησης και προσφέρουν καθοδήγηση σε περίπτωση ανάγκης. Όσον αφορά την εξατομικευμένη κατάρτιση, την καθοδήγηση και την υποστήριξη, είναι ζωτικής σημασίας να μην περιορίζονται οι σχετικές δραστηριότητες σε μια κλασική αίθουσα διδασκαλίας, αλλά να συμπεριληφθούν και άλλοι χώροι και πλαίσια που είναι τυπικά για την κάλυψη όλων των τύπων περιβάλλοντος κοινωνικής ένταξης.

Βήμα 6: Αξιολόγηση

Αυτή η καλή πρακτική υποστηρίζει τους μετανάστες και τους πρόσφυγες ατομικά στις προσπάθειές τους να εισέλθουν στην αυστριακή αγορά εργασίας και να οικοδομήσουν μια βιώσιμη ένταξη στην κοινωνία. Επικεντρώνεται όχι μόνο στην ανάπτυξη των επαγγελματικών και γλωσσικών δεξιοτήτων, αλλά προωθεί την ενσωμάτωση των πολιτών, σε πολλές περιπτώσεις σε μια συνεχή διαδικασία. Επιπλέον, αντιμετωπίζει τις ανησυχίες του αυστριακού πληθυσμού ότι οι μετανάστες

και οι πρόσφυγες δεν διαθέτουν τις απαραίτητες δεξιότητες και ικανότητες για να ενταχθούν στην αγορά εργασίας. Η συνεργασία των επιχειρήσεων και των εργαζομένων τους με τους μετανάστες ή τους πρόσφυγες βοηθά στην άρση των προκαταλήψεων και στην επίτευξη μεγαλύτερης ομαδικότητας και κατανόησης.

3.4. BEST: 2^η Καλή Πρακτική:

Συμμετοχή στα κοινά σε μια πολυπολιτισμική κοινωνία

Βήμα 1: Στόχος

Το δίκτυο της Μονάδας Μειονοτικών Επαφών του Αστυνομικού Τμήματος της Βιέννης, οι ιδιωτικές ενώσεις Inclusion24 και Assistenz24 οι οποίες επικεντρώνονται στην ένταξη των ατόμων με αναπηρία, η πρωτοβουλία Kids Power η οποία στοχεύει στην προσέγγιση διαφορετικών ομάδων ανθρώπων που ζουν στη Βιέννη με τη διοργάνωση φεστιβάλ δρόμου και εκδηλώσεων για παιδιά, και το BEST σχεδίασαν και υλοποίησαν μια σειρά εργαστηρίων για νέους στη Βιέννη, με στόχο την ευαισθητοποίηση του ατόμου

ως μέρος μιας ποικιλόμορφης κοινωνίας και την καλύτερη κατανόηση του τι μπορεί να συνεισφέρει ο καθένας τους στην κοινότητα, όσον αφορά τη συμμετοχή στα κοινά.

Βήμα 2: Προσέγγιση

Τα εργαστήρια στοχεύουν στην προώθηση των συναντήσεων και του προβληματισμού για τις αξίες και τις πεποιθήσεις μεταξύ διαφορετικών ομάδων, δηλαδή ατόμων με και χωρίς μεταναστευτικό ή προσφυγικό υπόβαθρο ή αναπηρίες, με διαφορετικό θρησκευτικό, πολιτικό ή/και σεξουαλικό προσανατολισμό. Η προσέγγιση είναι ιδιαίτερα προσανατολισμένη στην πράξη, με εκπροσώπους από το δίκτυο των εταίρων να παρέχουν καθοδήγηση για διάφορες δραστηριότητες που σχετίζονται με τα θέματα αυτά παρέχοντας την εμπειρία και την τεχνογνωσία τους αλλά και να διευκολύνουν την εμπλοκή των συμμετεχόντων με τα εν λόγω θέματα.

Βήμα 3: Υλοποίηση

Στη σειρά εργαστηρίων που πραγματοποιούνται κάθε 1-2 μήνες για

περίοδο περίπου ενάμιση έτους, οι εμπειρογνώμονες του δικτύου παρέχουν πληροφορίες για το πλαίσιο, τις νομικές συνθήκες και διάφορες περιπτώσιολογικές ιστορίες δύσκολων ή έκτακτων καταστάσεων από την καθημερινή ζωή στη Βιέννη, εμπλουτισμένες με την ενεργό συμμετοχή σε τυπικές καταστάσεις στις οποίες απαιτείται η ικανότητα του πολίτη. Οι συμμετέχοντες ενθαρρύνονται να συζητήσουν τα θέματα, να βρουν λύσεις, να τις παρουσιάσουν και επίσης να ασχοληθούν με τα θέματα στην πράξη. Κάθε εργαστήριο ολοκληρώνεται με μια διαδικασία αναστοχασμού.

Για παράδειγμα, ένας οδηγός αναπηρικού αμαξιδίου από το δίκτυο κατεύθυνε κάποτε τέσσερις συμμετέχοντες για το πώς να τον σηκώσουν από το αναπηρικό αμαξίδιο και να τον μεταφέρουν, εκφράζοντας τις ανάγκες και τις ανησυχίες του. Η δραστηριότητα αυτή συνδέθηκε με καταστάσεις όπου τα άτομα με αναπηρία χρειάζονται βοήθεια, π.χ. σε περίπτωση που το ασανσέρ σε ένα σιδηροδρομικό σταθμό δεν λειτουργεί.

Ένα άλλο παράδειγμα ήταν η συνάντηση μιας μουσουλμάνας με έναν νεαρό άνδρα που του έδειξε πώς να τη χαιρετάει όταν εκείνη αρνήθηκε τη χειραψία. Μια άλλη έμφαση δόθηκε τη σωστή και κατάλληλη συμπεριφορά σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης, για παράδειγμα αν κάποιος γινόταν μάρτυρας μιας πράξης σεξουαλικής παρενόχλησης, πράξεων διάκρισης ή βίας σε δημόσιο ή ιδιωτικό πλαίσιο.

Ήταν ενδιαφέρον για τους συμμετέχοντες να μάθουν πώς και για ποιους λόγους μπορεί να προκύψουν τέτοιες καταστάσεις και τι σημαίνει να επιδεικνύει κανείς κοινωνική επάρκεια και υπευθυνότητα. Οι δραστηριότητες αυτές εντυπωσίασαν τους συμμετέχοντες και συνέβαλαν στην αμοιβαία κατανόηση των αναγκών και των καταστάσεων των άλλων ατόμων, καθώς και στην ευαισθητοποίηση για την ευθύνη του καθενός στην κοινωνία.

Επιπλέον, προβλήθηκε το βίντεο 'Blue-Eyed-Experiment'² μέσω του οποίου οι

συμμετέχοντες θα έμαθαν να συναισθάνονται τα αποκλεισμένα, περιθωριοποιημένα, που υφίστανται διακρίσεις ή/και μειονεκτούντα άτομα. Το κοινό μπόρεσε να βιώσει πώς είναι να δείχνεις αλληλεγγύη και πολιτικό θάρρος. Το πείραμα της ταινίας σχεδιάστηκε από την Αμερικανίδα καθηγήτρια και ακτιβίστρια κατά του ρατσισμού Jane Elliott με στόχο να διδάξει στους μαθητές της τα βασικά στοιχεία της ρατσιστικής συμπεριφοράς. Στο κινηματογραφημένο πείραμα δήλωσε ότι όλα τα παιδιά με γαλανά μάτια είναι «κατώτερα» και θέλησε να δείξει ότι το χαρακτηριστικό για τις διακρίσεις μπορεί να επιλεγεί αυθαίρετα

Βήμα 4: Ομάδα

Τα εργαστήρια διεξάγονται από εκπροσώπους του Αστυνομικού Τμήματος της Βιέννης που είναι αρμόδιο για θέματα μειονοτήτων και από συλλόγους για την ένταξη, την ενσωμάτωση και την ειρηνική συνύπαρξη όλων των πληθυσμιακών ομάδων. Αυτοί οι εμπειρογνώμονες συνεργάζονται με μια πολύγλωσση και πολυπολιτισμική ομάδα εκπαιδευτών, οι

² www.migranttales.net/jane-elliotts-blue-eyes-and-brown-eyes-experiment-in-racism/

οποίοι παρέχουν π.χ. περισσότερο διδακτικό υλικό, όπως κουίζ, φυλλάδια και θεωρητικές πληροφορίες για τα διάφορα θέματα.

Βήμα 5: Τοποθεσία

Τα εργαστήρια πραγματοποιούνται σε εγκαταστάσεις για μεγαλύτερες ομάδες (π.χ. για 20-30 νέους συν τους εκπαιδευτές και τους μέντορες των νεαρών εκπαιδευομένων) στο εκπαιδευτικό κέντρο του BEST που προσφέρει επιπλέον αρκετό χώρο για χωρισμό σε ομάδες για την εκτέλεση ορισμένων εργασιών και δραστηριοτήτων, όπως η υποστήριξη ενός οδηγού αναπηρικού αμαξιδίου.

Βήμα 6: Αξιολόγηση

Οι δραστηριότητες που περιγράφονται παρακολουθούνται και αξιολογούνται από τους συντονιστές οι οποίοι προσφέρουν επίσης καθοδήγηση στους συμμετέχοντες για τους προβληματισμούς και τα συμπεράσματα.

Για παράδειγμα, οι συμμετέχοντες σε ένα εργαστήριο δημιούργησαν μια σχέση με τον οδηγό αναπηρικού αμαξιδίου και τον

υποστήριξαν κατά την περίοδο των περιορισμών του COVID-19 στη Βιέννη. Από αυτή την εξέλιξη προέκυψαν διάφορα οφέλη: οι μετανάστες και οι πρόσφυγες μπόρεσαν να βελτιώσουν τη γνώση της γερμανικής γλώσσας χρησιμοποιώντας την σε καθημερινά πλαίσια, γνώρισαν άλλα άτομα της κοινότητας, προσκλήθηκαν στα σπίτια τους και σε αντάλλαγμα τους προσκάλεσαν στα σπίτια τους όταν οι περιορισμοί για τον COVID-19 έληξαν. Αυτό οδήγησε σε καλύτερη ενσωμάτωση και μεγαλύτερη αμοιβαία κατανόηση και εμπιστοσύνη των συμμετεχόντων.

3.5 ΑΚΕΡ: 1^η Καλή Πρακτική

KETHEA MOSAIC

Το ΚΕΘΕΑ είναι ένα ελληνικό Κέντρο Θεραπείας Εξαρτημένων Ατόμων που βοηθάει, δωρεάν, άτομα που αντιμετωπίζουν προβλήματα με τη χρήση ναρκωτικών, αλκοόλ, τυχερών παιχνιδιών ή του διαδικτύου. Υπάρχουν πολλά θεραπευτικά προγράμματα ανάλογα με τις ανάγκες του ατόμου. Ένα από αυτά τα προγράμματα είναι το [ΚΕΘΕΑ MOSAIC](#) που ξεκίνησε το 2003 και απευθύνεται σε μετανάστες και πρόσφυγες με εξαρτήσεις.

Βήμα 1: Προσέγγιση

Η διαπολιτισμική προσέγγιση του KETHEA MOSAIC στηρίζεται στην αρχή και τις αξίες της αυτοβοήθειας στο πλαίσιο θεραπευτικών κοινοτήτων (αλληλοβοήθεια, αυτοδιαχείριση, ανάπτυξη και αλλαγή, ομάδες ομοιοπαθών κ.λπ.). Λειτουργεί επίσης ως «γέφυρα» που διευκολύνει την επικοινωνία με τις κοινότητες των προσφύγων και των μεταναστών, διευρύνοντας το πεδίο των κοινωνικών τους δικτύων και ενθαρρύνοντας την πολύπλευρη συναισθηματική τους ενσωμάτωση.

Οι αξίες που εμπνέουν αυτές τις αρχές αφορούν το σεβασμό της διαφορετικότητας, το δικαίωμα στην πληροφόρηση, την υγεία, τη νομική υποστήριξη, τη θεραπεία, τις ίσες ευκαιρίες για εκπαίδευση και επαγγελματική αποκατάσταση, ανεξάρτητα από το φύλο, την εθνικότητα, τη θρησκεία, την κοινωνική τάξη και τις πολιτικές πεποιθήσεις.

Από τους μετανάστες/πρόσφυγες που χρησιμοποιούν τις υπηρεσίες του KETHEA MOSAIC δεν απαιτείται ούτε γνώση της ελληνικής γλώσσας ούτε έγγραφα που να αποδεικνύουν το νομικό τους καθεστώς.

Βήμα 2: Υπηρεσίες

Το ΚΕΘΕΑ MOSAIC έχει έδρα την Αθήνα και παρέχει υπηρεσίες ενημέρωσης, συμβουλευτικής, ψυχολογικής υποστήριξης και πρόληψης υποτροπής σε μετανάστες και πρόσφυγες με εξαρτήσεις. Προετοιμάζει επίσης όσους θέλουν να

ξεκινήσουν μια διαδικασία πλήρους απεξάρτησης.

Οι υπηρεσίες του αφορούν την κοινωνική φροντίδα, την υγειονομική περίθαλψη, την υγιεινή και την παροχή πληροφοριών νομικής φύσης και παρέχονται μέσω του δικτύου της, το οποίο περιλαμβάνει κρατικές υπηρεσίες και δίκτυα. Το ΚΕΘΕΑ MOSAIC παρέχει επίσης μαθήματα ελληνικών και δημιουργικές/καλλιτεχνικές δραστηριότητες.

Αυτός ο συνδυασμός υπηρεσιών διαπολιτισμικής συμβουλευτικής και ψυχοκοινωνικής κινητοποίησης για θεραπεία και κατάρτιση δημιουργεί ένα ζεστό, ασφαλές και υποστηρικτικό περιβάλλον υποδοχής το οποίο είναι κατάλληλο για τις ιδιαίτερες ανάγκες των μεταναστών και των προσφύγων. Οι οικογένειες, οι σύντροφοι και οι φίλοι των μεταναστών και των προσφύγων που είναι εξαρτημένοι μπορούν να συμμετέχουν σε ομάδες που παρέχουν πληροφορίες και συμβουλές για θέματα που σχετίζονται με τον εθισμό.

Το πρόγραμμα παρέχει επίσης ψυχολογική υποστήριξη στο πλαίσιο δράσεων που αποσκοπούν στη δευτερογενή πρόληψη και την έγκαιρη παρέμβαση για τους ανήλικους πρόσφυγες (ασυνόδευτους και μη), καθώς και για τους μετανάστες και τις οικογένειές τους. Τα μέτρα αυτά αποσκοπούν στη μείωση των παραγόντων που οδηγούν στον εθισμό και εμποδίζουν την κοινωνική ενσωμάτωση και, ως εκ τούτου, στη διευκόλυνση της κοινωνικής

ένταξης και στην ενθάρρυνση της προσωπικής ανάπτυξης. Στο πλαίσιο αυτό, το ΚΕΘΕΑ MOSAIC παρέχει ενημέρωση και συμβουλευτική σχετικά με τις σχέσεις εντός της οικογένειας, την παραβατικότητα, τις συναισθηματικές δυσκολίες, τον κοινωνικό αποκλεισμό κ.λπ. Το ΚΕΘΕΑ έχει συνάψει συνεργασίες με ξενώνες φιλοξενίας ασυνόδευτων ανηλίκων για τη διευκόλυνση των δράσεών του.

Βήμα 3: Ομάδα

Η ομάδα είναι πολυπολιτισμική, στοιχείο που εμπλουτίζει τόσο την παρέμβαση και την προσέγγιση του πληθυσμού όσο και τη δυναμική της ομάδας. Η συμμετοχή εθελοντών από τις κοινότητες των μεταναστών/προσφύγων και η συνεργασία τους με τους Έλληνες εθελοντές του προγράμματος αποτελεί βασική αρχή του ΚΕΘΕΑ MOSAIC. Μέσα από τους ρόλους που αναλαμβάνουν (συντονιστές δημιουργικής ομάδας, διερμηνείς κ.α.), οι εθελοντές μετανάστες/πρόσφυγες αποτελούν θετικά πρότυπα συμπεριφοράς για τους συμπολίτες τους, ενώ παράλληλα εκπαιδεύονται, ενδυναμώνονται και δραστηριοποιούνται κοινωνικά.

Βήμα 4: Τοποθεσία

Το ΚΕΘΕΑ MOSAIC, εκτός από το κύριο κέντρο λειτουργίας του, εκτελεί επίσης προγράμματα παρέμβασης σε κέντρα υποδοχής προσφύγων. Τα προγράμματα συντονίζονται από τον Διεθνή Οργανισμό Μετανάστευσης (ΔΟΜ) στο πλαίσιο μιας

κοινής πρωτοβουλίας που αποσκοπεί στην πρόληψη και αντιμετώπιση των προβλημάτων που σχετίζονται με τη χρήση ναρκωτικών και αλκοόλ στον πληθυσμό αυτό.

Διοργανώνει επίσης σεμινάρια ευαισθητοποίησης και κατάρτισης σχετικά με τον εθισμό και τη διαπολιτισμική συμβουλευτική για επαγγελματίες ψυχικής υγείας και κοινωνικής φροντίδας που εργάζονται με πρόσφυγες και μετανάστες.

Βήμα 5: Αξιολόγηση

Σύμφωνα με πρόσφατη έκθεση του Οργανισμού Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (FRA), το ΚΕΘΕΑ MOSAIC είναι μία από τις καλές πρακτικές που έχει να επιδείξει η Ελλάδα για τη στήριξη των προσφύγων.

Αυτή η καλή πρακτική βασίζεται στην παροχή βοήθειας σε κάθε μετανάστη και πρόσφυγα ξεχωριστά, και επίσης αντιμετωπίζει ένα θέμα που εξακολουθεί να θεωρείται ταμπού στην κοινωνία μας. Είναι πιο εύκολο να πούμε ότι είμαστε άνεργοι από το να πούμε ότι έχουμε έναν εθισμό. Όταν πρόκειται για μετανάστες και πρόσφυγες, εστιάζουμε στο ότι πρέπει να εγκαταλείψουν τις χώρες τους σε αναζήτηση καλύτερων συνθηκών διαβίωσης, αλλά όχι στο γεγονός ότι οι άνθρωποι αυτοί μπορεί να έχουν προβλήματα εθισμού ή ότι μπορεί να αναπτύξουν τέτοιου είδους προβλήματα στη χώρα υποδοχής.

3.6 ΑΚΕΡ: 2^η Καλή Πρακτική **Bridging Rainbow**

Βήμα 1: Στόχος

Το έργο '[Bridging Rainbow](#)' (Δεκέμβριος 2018 - Ιούνιος 2019) είχε ως στόχο την ευαισθητοποίηση σχετικά με την προστασία των δικαιωμάτων της ΛΟΑΤΚΙ κοινότητας προσφύγων και τη διευκόλυνση της πορείας προς την κοινωνική ένταξη και ενσωμάτωση στην Ελλάδα.

Το έργο υλοποιήθηκε από το SolidarityNow (Ελλάδα) και υποστηρίχθηκε από τον Δήμο της Βαρκελώνης και το ίδρυμα ACSAR.

Βήμα 2: Αποτέλεσμα

Το SolidarityNow δημιούργησε μια «γέφυρα» ενημέρωσης, ευαισθητοποίησης και σεβασμού της διαφορετικότητας για τους ΛΟΑΤΙ πρόσφυγες που ζουν στην Ελλάδα. Η γέφυρα αυτή ήταν το πιλοτικό πρόγραμμα Bridging Rainbow που υλοποιήθηκε από την οργάνωση, από το Δεκέμβριο του 2018 και ολοκληρώθηκε τον Ιούνιο 2019

Εννέα (9) εκπαιδευτικά σεμινάρια διοργανώθηκαν για θέματα που αφορούσαν στο νομικό πλαίσιο και τη διαδικασία χορήγησης ασύλου σε ΛΟΑΤΙ άτομα, σε συμβουλευτικές υπηρεσίες, σε συνεδρίες απασχόλησης και επαγγελματικά εργαστήρια ανάπτυξης δεξιοτήτων.

Συνολικά, συμμετείχαν 155 άνθρωποι: μέλη της κοινότητας των ΛΟΑΤΙ προσφύγων και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη, όπως εκπρόσωποι από 32 ΜΚΟ, κοινότητες, προγράμματα στέγασης προσφύγων, δημόσιους θεσμικούς φορείς, μέλη της κοινότητας των ΛΟΑΤΙ προσφύγων/υπερασπιστές ανθρωπίνων δικαιωμάτων και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη.

Δίνοντας έμφαση στην επαγγελματική ενδυνάμωση, οι συμμετέχοντες και τα μέλη της κοινότητας των ΛΟΑΤΚΙ προσφύγων είχαν την ευκαιρία να μάθουν, μέσω των εργαστηρίων επαγγελματικής συμβουλευτικής, πώς να συντάσσουν το βιογραφικό τους σημείωμα, να προετοιμάζονται για μια συνέντευξη για δουλειά, να αναζητούν και να υποβάλλουν αίτηση για θέσεις εργασίας και να ενημερωθούν για τα εργασιακά τους δικαιώματα. Απέκτησαν επίσης, μέσω των εργαστηρίων ανάπτυξης δεξιοτήτων, εξειδίκευση στη μαγειρική, το μακιγιάζ και το styling μαλλιών σε συνεργασία με το Ινστιτούτο Επαγγελματικής Κατάρτισης (IEK) ΑΚΜΗ.

Οι πρόσφυγες της ΛΟΑΤΚΙ κοινότητας είχαν την ευκαιρία να λάβουν μέρος σε δημιουργικές δραστηριότητες, οι οποίες όχι μόνο τους πρόσφεραν τη γνώση πολύτιμων δεξιοτήτων για την αγορά εργασίας, αλλά ταυτόχρονα βοηθούν στην ομαλή σταδιακή ένταξή τους, αρχικά σε μια ομάδα, και στη συνέχεια στο ευρύτερο κοινωνικό σύνολο.

Επιπρόσθετα, στο πλαίσιο υλοποίησης του προγράμματος, το SolidarityNow

δημιούργησε ένα σύντομο [βίντεο](#) που απαντά σε 10+1 μύθους που περιβάλλουν τα μέλη της ΛΟΑΤΙ κοινότητας, προσφύγων και μη. Η κατάρριψη των μύθων που στρέφονται κατά των θεμελιωδών ανθρωπίνων δικαιωμάτων είναι ένα βασικό βήμα στο δρόμο προς την ευαισθητοποίηση και το σεβασμό.

Βήμα 3: Αξιολόγηση

Μέσω μιας σειράς δράσεων ενημέρωσης, ευαισθητοποίησης και ενδυνάμωσης, το πρόγραμμα συνέβαλε στην ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ όλων των εμπλεκόμενων φορέων και στην τόνωση της κοινωνικής αλλαγής για το σεβασμό, την προστασία και την προώθηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Αυτή η καλή πρακτική απευθύνεται σε μια συγκεκριμένη ομάδα μεταναστών, οι οποίοι, εκτός από όλες τις δυσκολίες στις χώρες καταγωγής τους, είχαν να αντιμετωπίσουν πολλή βία και διακρίσεις, με αποτέλεσμα πολλοί να έχουν ψυχικά τραύματα. Μερικές φορές, βιώνουν μοναξιά και κακοποίηση στους καταυλισμούς υποδοχής και φιλοξενίας λόγω της ομοφυλοφοβίας/τρανσφοβίας ακόμη και στις χώρες υποδοχής. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει τόσο ατομικές όσο και ομαδικές δραστηριότητες για τους μετανάστες.

4. Η μικροένταξη ως παράγοντας αλλαγής για τους εκπαιδευτές/καθηγητές/υπαλλήλους στις δημόσιες υπηρεσίες απασχόλησης και επαγγελματικής κατάρτισης
Μικροένταξη- ένας τρόπος αλλαγής.

Η μικροένταξη συμβάλλει στην αλλαγή. Αυτό αποδείχθηκε μέσα από τα αποτελέσματα της πιλοτικής εφαρμογής αυτού του συνόλου πρακτικών: Μετά την ολοκλήρωση του ΠΠ1 (Μικροένταξη των μεταναστών στην επαγγελματική ζωή - σύνολο πρακτικών μικροένταξης για τους εκπροσώπους της αγοράς εργασίας), όλοι οι εταίροι διεξήγαγαν μια πιλοτική δραστηριότητα στη χώρα τους για να επικυρώσουν το περιεχόμενο του συνόλου πρακτικών και να λάβουν ανατροφοδότηση η οποία μας επιτρέπει να συμπεράνουμε ότι η μικροένταξη είναι ένας αποτελεσματικός τρόπος για την επιτυχή ένταξη των ατόμων με μεταναστευτικό υπόβαθρο στο εργατικό δυναμικό και για την επιτάχυνση αυτής της διαδικασίας.

Οι συμμετέχοντες στην πιλοτική εφαρμογή θεώρησαν ότι το σύνολο πρακτικών είναι καινοτόμο, καθώς, μεταξύ άλλων, περιλαμβάνει τον τρόπο με τον οποίο η προοπτική της μικροένταξης διαμορφώνεται πρακτικά σε διάφορες χώρες, παρουσιάζεται καλά και δείχνει την πραγματικότητα του τρόπου με τον οποίο μπορεί να λειτουργήσει η ένταξη και λαμβάνει υπόψη τις συγκεκριμένες καταστάσεις ζωής και ανάγκες των μεταναστών, προσφέροντας έτσι μεγαλύτερη ατομικότητα στο περιεχόμενο της κατάρτισης.

Ενδεικτικά παραθέτονται μερικά σχόλια των συμμετεχόντων:

«Το σύνολο πρακτικών παρουσιάζει μεθοδολογίες που πραγματικά διευκολύνουν τη μικροένταξη και, ταυτόχρονα, ενδυναμώνουν τον μετανάστη.»

«Δείχνει ότι η ένταξη είναι μια πολυεπίπεδη διαδικασία στην οποία μπορούν να συμβάλουν διάφορα μέρη.»

«Η προσέγγιση προωθεί τη βιώσιμη ένταξη στην εργασία και την κοινωνία.»

«Η προσέγγιση υπερβαίνει το θεσμικό επίπεδο, δείχνοντας ότι η ένταξη συμβαίνει σε διαφορετικά πλαίσια.»

Και αυτό είναι ο βασικός λόγος για τον οποίο η μικροένταξη αποτελεί παράγοντα αλλαγής: η μικροένταξη θέτει στο επίκεντρο της υπάρχουσας ομάδας-στόχου την ατομικότητα και όχι την ποσότητα ενός μεγέθους ομάδας που συμμετέχει σε μια πορεία προς την αγορά εργασίας. Η μικροένταξη απαιτεί από κάθε σύμβουλο της αγοράς εργασίας την προσπάθεια αναθεώρησης: χρειάζεται μεγαλύτερη προσπάθεια για να ασχοληθείς με κάθε άτομο ξεχωριστά, αλλά η προσπάθεια αυτή θα αποδώσει μακροπρόθεσμα και θα οδηγήσει σε καλύτερους αριθμούς.

Η βιογραφική εργασία απαιτεί δέσμευση και από τις δύο πλευρές, αλλά ο περιορισμός των προσωπικών προβλημάτων του αναζητούντος εργασίας θα τον βοηθήσει να είναι έτοιμος για την αγορά εργασίας. Όταν οι προκλήσεις που αφορούν την υγεία και την οικονομία αντιμετωπίζονται ως ομαδική προσπάθεια, αυτό οδηγεί σε κίνητρα για

εργασία και ενεργό συμμετοχή στην αναζήτηση εργασίας. Αυτό θα εξαλείψει ήδη μία από τις προκλήσεις, η οποία είναι η εξατομίκευση του αναζητούντος εργασία. Έτσι, με τη μικροένταξη, έχουμε ελαχιστοποιήσει τις περισσότερες από τις προκλήσεις για τον εργαζόμενο. Αυτό όμως είναι εφικτό μόνο αν η συναπόφαση και ο διάλογος ένας προς έναν - τουλάχιστον στο πλαίσιο μιας γενικής πορείας προς την αγορά εργασίας - πραγματοποιείται μέσω καθοδηγητών, εκπαιδευτών και συμβούλων. Με τα θετικά αποτελέσματα, είναι πλέον δυνατή η αντιμετώπιση των στερεοτύπων και των προκαταλήψεων κατά των προσφύγων και των μεταναστών στην αγορά εργασίας και την κοινωνία.

Το δεύτερο μέρος της μικροένταξης είναι η διευκόλυνση της διαδικασίας υποβολής αιτήσεων και πρόσληψης για την ομάδα-στόχο πείθοντας τους διευθυντές ανθρώπινου δυναμικού ότι ένας πολυπολιτισμικός χώρος εργασίας αποτελεί πλεονέκτημα και όχι εμπόδιο για την εταιρεία και την υπάρχουσα ομάδα.

Παράρτημα

Πρόσθετες καλές πρακτικές

Σύλλογος Μερίμνης Ανηλίκων και Νέων

Ο Σύλλογος Μερίμνης Ανηλίκων και Νέων (ΣΜΑΝ) είναι ένα αναγνωρισμένο φιλανθρωπικό σωματείο που ιδρύθηκε το 1924 με κύριο δωρητή τον Εμμανουήλ Μπενάκη. Με την πάροδο των ετών, το έργο του ΣΜΑΝ προσαρμόστηκε και κλήθηκε να ανταποκριθεί στις κοινωνικές ανάγκες της εποχής, πάντα μέσω της εξειδικευμένης, σύγχρονης και υψηλής ποιότητας παροχής υπηρεσιών με κύρια χαρακτηριστικά το σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και την οικογενειακού τύπου φροντίδα. Ο κύριος σκοπός του ΣΜΑΝ είναι η προστασία των ανηλίκων και των νέων που βρίσκονται σε κίνδυνο και σε κατάσταση ανάγκης, ανεξάρτητα από την εθνοτική/φυλετική τους καταγωγή, τις θρησκευτικές πεποιθήσεις και τον σεξουαλικό τους προσανατολισμό.

<https://www.sman-athens.org/>

Η ιστοσελίδα είναι διαθέσιμη μόνο στην ελληνική γλώσσα.

Άνεμος Ανανέωσης: Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση για την κοινωνική και πράσινη οικονομία, την καινοτομία και τον πολιτισμό

Η Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση «Άνεμος της Ανανέωσης» δημιουργήθηκε από κοινωνικά ενεργούς πολίτες με τη φιλοδοξία να διαδραματίσει στρατηγικό, συνθετικό, επιστημονικό και δημιουργικό ρόλο στην προώθηση:

- της κοινωνικής συνεργατικής και αλληλέγγυας οικονομίας
- βιώσιμων, αποτελεσματικών, καινοτόμων, δημοκρατικών κοινωνικών συνεργατικών επιχειρήσεων
- της μεταστροφής προς μια πράσινη-κυκλική οικονομία προς όφελος της κοινωνίας και του περιβάλλοντος
- της απασχόλησης σε πράσινους, κοινωνικούς και πολιτισμικούς τομείς
- της ενσωμάτωση της δημοκρατίας και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην οικονομική και κοινωνική ζωή